

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

Datum : 25 november 2008
Uw kenmerk : **2008MME173**
Ons kenmerk :
Contactpersoon : Kreuger
E-mail : susan.kreuger
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 3117
Bijlage(n) : 2

Onderwerp: Startnotitie Nota burgerluchtvaart

Voorgestelde behandeling: ter oriënterende bespreking

Geachte dames en heren,

Inleiding

Naar verwachting zal op korte termijn de Wet luchtvaart middels het wetsvoorstel Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens worden gewijzigd. Door deze wetswijziging zullen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten bevoegdheden krijgen ten aanzien van de binnen de provinciegrenzen gelegen luchtvaartterreinen.

Wetsvoorstel Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens (RBML)

Na een jarenlange voorgeschiedenis lijkt het er op dat de aanpassing van de luchtvaartwetgeving, waarbij bevoegdheden van Rijk naar provincies worden overgedragen, binnenkort zal worden afgerond. Het wetsvoorstel Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens dat hierin voorziet, ligt bij de Eerste Kamer. De plenaire behandeling zal naar verwachting plaatsvinden op 25 november 2008.

Hieronder zijn de consequenties weergegeven van het wetsvoorstel. Hierbij is getracht om te focussen op de voor de provincie Utrecht relevante onderdelen van deze regelgeving.

Overigens krijgt de provincie alleen bevoegdheden voor het luchtvaartterrein zelf. De minister van Verkeer en Waterstaat blijft bevoegd en verantwoordelijk voor de luchtveiligheid, het beheer van het luchtruim (routes!), implementatie van internationale regelgeving etc.

Veranderingen door de RBML

Luchthavenbesluit; vaststelling door PS

Op grond van de RBML stellen Provinciale Staten bij verordening voor een luchthaven een luchthavenbesluit vast. Het luchthavenbesluit bevat bepalingen omtrent het luchthavenverkeer en de ruimtelijke indeling van het gebied van en rond de luchthaven. Er is in de wet gekozen voor een verordening omdat hierin regels kunnen worden opgenomen die niet alleen gelden voor de exploitant maar ook voor gebruikers van een luchthaven. De bevoegdheid tot het vaststellen van deze verordening voor een luchthaven is niet over te dragen naar bijv. Gedeputeerde Staten. De wet verbiedt dat. In het luchthavenbesluit worden grenswaarden en regels gesteld met het oog op de geluidbelasting en op de vliegveiligheid. Daarnaast kan een luchthavenbesluit tevens regels of grenswaarden bevatten die noodzakelijk zijn met het oog op het externe veiligheidsrisico of de lokale luchtverontreiniging.

In de provincie Utrecht zijn, naar het zich laat aanzien, op dit moment geen luchthavens of helikopterhavens aanwezig, waarvoor een Luchthavenbesluit genomen moet worden.

Luchthavenbesluit of luchthavenregeling

Een luchthavenbesluit is er eigenlijk in twee varianten, nl. een luchthavenbesluit of een luchthavenregeling. Vaststelling van een Luchthavenbesluit is vereist indien een bepaalde geluidscontour (56 dB(A) Lden) of een specifieke externe veiligheidscontour (uitgedrukt als het plaatsgebonden risico 10-6) buiten het luchthavengebied valt. Voor het gebied dat buiten het luchthavengebied valt maar binnen één van deze contouren gelden ook gebruiksbeperkingen rechtstreeks op grond van de Wet luchtvaart.

Voor de tweede variant, een Luchthavenregeling, geldt dat de bovengenoemde contouren op of binnen het luchthavengebied vallen. Er is voor wat dat betreft dan ook geen ruimtelijke doorwerking. Per wettelijke definitie volstaat een Luchthavenregeling in ieder geval bij de volgende luchthavens:

- startveld voor luchtballonnen;
- zweefvliegterrein;
- vliegveld uitsluitend gebruikt door micro light aeroplanes (MLA's) of een combinatie van het hiervoor genoemde verkeer.

Naast voorwaarden met betrekking tot geluid en externe veiligheid dient een Luchthavenregeling of Luchthavenbesluit ook voorwaarden te bevatten met betrekking tot de vliegveiligheid, bijvoorbeeld over obstakelvrije gebieden, hoogtebeperkingen van gebouwen in verband met vliegveiligheid of de goede werking van apparatuur voor luchtverkeerscommunicatie, - navigatie of - begeleiding, etc. In de provincie Utrecht komen op basis van het overgangsrecht de helikopterhaven in Breukelen (Zandpad) in aanmerking voor een Luchthavenregeling. Ook het zweefvliegveld Soesterberg is in beeld voor een Luchthavenregeling.

Ontheffing tijdelijke en uitzonderlijk gebruik

In principe staat de Wet luchtvaart niet toe dat er gestart van of geland wordt op terreinen waarvoor geen Luchthavenregeling of Luchthavenbesluit is vastgesteld. Gedeputeerde Staten kunnen echter een ontheffing verlenen van dit verbod. Het betreffende terrein dient dan te voldoen aan een aantal per AMvB te stellen inrichtingseisen. Deze kunnen overigens per luchtvaartuig verschillen. De ontheffing geldt voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik. Wel zal de burgemeester van de gemeente waar het terrein is gelegen, in verband met de openbare orde en veiligheid, worden betrokken. In de provincie Utrecht zijn in 2006 97 meldingen gedaan aan de inspectie Verkeer en Waterstaat op tientallen verschillende locaties. Meestal gaat het dan om incidenteel gebruik voor helikopterlandingen. Vrijwel elke gemeente in de provincie heeft wel met ballonstarts te maken.

Opstellen Nota burgerluchtvaart in de provincie Utrecht

Om de nieuwe bevoegdheden adequaat te kunnen uitoefenen is het noodzakelijk dat een beleidskader burgerluchtvaart wordt opgesteld. Het betreft immers een geheel nieuw beleidsterrein voor de provincie, waar het bestaande beleid nog niet op is ingespeeld. Ten behoeve van het opstellen van deze Nota hebben wij een startnotitie opgesteld. In deze bijgevoegde startnotitie worden de achtergronden en de bevoegdheden die de provincie krijgt beschreven. Ook wordt aangegeven hoe de Nota burgerluchtvaart in de provincie Utrecht tot stand zal komen.

Voorgeschiedenis

Al geruime tijd bereidt de rijksoverheid het wetsvoorstel "Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens" voor. Belangrijkste doel is de decentralisatie van het bevoegd gezag over niet militaire luchthavens naar de provincies om een regionale afweging van de lusten en lasten mogelijk te maken. Het wetsvoorstel is op 18 oktober 2007 met in achtneming van enkele amendementen aanvaard door de Tweede Kamer. De plenaire behandeling in de Eerste Kamer zal volgens planning op 25 november 2009 plaatsvinden.

Essentie / samenvatting:

Naar alle waarschijnlijkheid treedt begin 2009 de gewijzigde Wet luchtvaart in werking. Essentie is dat de provincie het bevoegd gezag wordt voor het aanwijzen van luchtvaartterreinen (vliegvelden, helihavens, ballonopstapplaatsen etc.) en ontheffing kan verlenen voor incidentele luchtvaartactiviteiten (helikopterlandingen e.a.). Ten behoeve van de totstandkoming van de Nota burgerluchtvaart in de provincie Utrecht is een startnotitie opgesteld.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Provincie wordt het bevoegd gezag voor het aanwijzen van luchtvaartterreinen, incl. helihavens. Toetsing vindt niet meer uitsluitend plaats aan luchtveiligheidsaspecten, maar ook omgevingskwaliteiten kunnen meegenomen worden.

Financiële consequenties

Met de overdracht van Rijk naar provincies van de nieuwe wet- en regelgeving komt ook geld mee. Voor de twaalf provincies is dat een jaarlijks bedrag van 1,4 miljoen Euro in beeld. Gedurende de eerste twee jaar verhoogd wordt dit verhoogd met 10% implementatiekosten. Voor de verdeling van het geld zijn reguliere IPO verdeelsleutels gehanteerd. Op basis hiervan komt men voor de provincie Utrecht uit op 70.000,- op jaarbasis. Dit bedrag staat nog ter discussie, omdat tijdens het wetgevingstraject over te dragen bevoegdheden en taken voor de provincies zijn gewijzigd.

Vervolgprocedure/voortgang

Tot standkoming Nota burgerluchtvaart in de provincie Utrecht:

- 15 december 2008: oriënterende bespreking startnotitie in commissie MME en RGW uit PS
- Concept Nota gereed: 1 april 2009
- Raadplegen externe partijen: april 2009 en daarna opstellen ontwerp Nota
- Bespreken ontwerp-Nota in commissies MME en RGW juni 2009
- Vaststelling in PS september 2009

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Heeft de in de startnotitie geschetste proces instemming van de Commissie?

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma